

DATUM 8-11-2021

AAN Fractie ChristenUnie / Provinciale Staten

VAN Gedeputeerde Hanke Bruins Slot

ONDERWERP Beantwoording technische vervolgvragen programmabegroting 2022

De fractie van de ChristenUnie heeft naar aanleiding van de behandeling van de programmabegroting 2022 in de Commissie RGW (kenmerk 2021RGW157) een aantal technische vervolgvragen gesteld. Hieronder vindt u onze beantwoording.

Inleiding vragen fractie ChristenUnie:

Onze vragen hebben betrekking op 2.2 De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig, en de bijbehorende meerjarendoelen 2.2.1, 2.2.2 en 2.2.3. We zijn blij met de extra investeringen in natuurbeheer, voor 2022 en 2023, een trend die al vanaf 2020 is ingezet. Na 2023 wordt de daling ingezet, met een halvering van de budgetten. En hoewel onze fractie zich realiseert dat een volgende statenperiode debet zal zijn aan deze halvering, begroot het onze fractie wel degelijk. Hoe borgen we (ook financieel) duurzame toekomst voor de kwetsbare natuur in onze provincie. Met deze meerjarenbegroting dreigt natuurbeheer toch weer het onderspit te delven door de inzet voor natuurherstel afhankelijk te maken van de 4-jaarlijkse politieke werkelijkheid.

Vraag 1.

Ten eerste zouden we op basis van indexering een stijging van de budgetten moeten zien (2025 ten opzichte van 2024) om in ieder geval met het budget dezelfde prestaties te kunnen leveren om onze doelen wat natuurbeheer betreft te kunnen behalen. In hoeverre wordt indexering toegepast op de budgetten? Als we geen enkele indexering toepassen, dan is dat een bezuiniging ten opzichte van 2024. Bent u dat met ons eens?

Antwoord 1

De vergelijking 2024 en 2025 laat nog geen verschil zien als gevolg van indexatie. De indexering wordt namelijk per programmabegroting toegepast.

Vraag 2.

Wat is de visie en motivatie van GS op de halvering van de budgetten met betrekking tot natuurbeheer na 2023? We zien namelijk in andere programma's en programma-onderdelen in de begroting, waar er geen sprake is van een (fors) lager budget (zoals programma Energietransitie).

Antwoord 2

Onder beleidsdoel 2.2 valt behalve natuurbeheer ook 'stikstof'. Voor stikstof is bij de kadernota een claim ingediend die gehonoreerd is voor de jaren 2022 en 2023 (beide jaren ca. 19 miljoen euro). Dit is dus incidenteel geld en leidt tot hogere begrote materiele lasten én subsidies in betreffende jaren. Er is géén sprake van halvering van middelen voor natuurbeheer na 2023. Deze middelen gaan juist t/m 2025 met circa 200.000 euro per jaar omhoog.

Vraag 3. Ten derde hebben we onlangs bij een werkbezoek in het kader van natuurherstel gehoord en gezien dat, wil de stikstof niet nog meer afbreuk doen aan de bestaande natuur (en dus zorgen voor achteruitgang van biodiversiteit), er jaarlijks frequenter beheer noodzakelijk is. Dat brengt hogere beheerkosten met zich mee.

Antwoord 3

In het kader van het landelijke Programma Natuur wordt gekeken welke maatregelen, aanvullend op bestaande (beheer)afspraken, nodig zijn voor herstel van de stikstofgevoelige natuur in met name Natura2000-gebieden. Voor die (eenmalige) herstelmaatregelen zal het Rijk in de tweede fase van het Programma Natuur (2024-2030) middelen beschikbaar stellen. Bedragen moeten nog worden vastgesteld.

Vraag 3a.

Op pag 65 wordt gesteld dat 26.500 ha voor subsidie natuurbeheer in aanmerking komt, en dat de provincie voor ca 21.000 ha daadwerkelijk een subsidie verstrekt. Wat is de reden dat er voor 5000 ha geen subsidie wordt aangevraagd? Streeft GS naar een hoger areaal dat voor subsidie in aanmerking zou kunnen komen?

Antwoord 3a

De ruim 5000 ha waarvoor geen subsidie wordt aangevraagd, betreft deels gronden die nog ingericht dienen te worden als natuur, deels gronden in eigendom van de provincie die nog verkocht zullen worden, maar voor het overgrote deel betreft het gronden in eigendom van ruim 5000 particuliere eigenaren. De redenen waarom deze particuliere eigenaren geen subsidie aanvragen, zijn niet bekend. Voor veel van deze eigenaren zal het in ieder geval niet of nauwelijks de moeite lonen om een subsidie aan te vragen, omdat zij slechts een beperkte oppervlakte beheren en het subsidiebedrag waarvoor zij in aanmerking komen daardoor gering is. GS streeft ernaar het areaal waarvoor subsidie wordt aangevraagd te vergroten.

Naast de 26.500 ha die op basis van het Natuurbeheerplan voor een subsidie natuurbeheer in aanmerking komt, is er nog ca. 6500 ha binnen het NNN die op basis van de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer 2016 (SVNL2016) niet voor subsidie in aanmerking komt omdat deze in eigendom zijn van de rijksoverheid, gemeenten, waterschappen, recreatieschappen of waterwinbedrijven en is er nog ca. 500 ha die in het Natuurbeheerplan als niet-subsidiabel is aangemerkt. Deze laatste 500 ha betreft (voormalige) RODS-gebieden (RODS = Recreatie Om De Stad) en het landgoed De Paltz (conform in het verleden gemaakte afspraken tussen de provincie en Het Utrechts Landschap).

Vraag 3b.

Wordt de substantiele verhoging van het budget in 2022 en 2023 (naast de toelichtende tekst op pag. 65) ook gebruikt voor frequenter beheer?

Antwoord 3b.

Zoals gezegd bij antwoord 2 is de verhoging van het budget in 2022 en 2023 niet gelabeld aan het natuurbeheer maar is dit voornamelijk te verklaren door incidenteel geld voor Aanpak stikstof.

Vraag 3c. Is de subsidie toereikend voor frequenter beheer voor eigenaren en beherende organisaties?

Antwoord 3c

Na de verhoging van het subsidiepercentage van 75% naar 84% komt landelijk gemiddeld altijd nog 16% van de kosten van het natuurbeheer voor rekening van de eigenaar-natuurbeheerder. Het ministerie van LVN en de provincies hebben afgesproken te onderzoeken of een verdere verhoging van het subsidiepercentage mogelijk is. Op basis van de huidige landelijke modelregeling, die ten grondslag ligt aan de SVNL2016, is maximaal 84% mogelijk. Deze modelregeling is goedgekeurd door de Europese Commissie (EC). Een verdere verhoging van het subsidiepercentage zal opnieuw ter goedkeuring dienen te worden gelegd aan de EC.